

**ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI
W ŁODZI**

PNIK-I.4131.360.2026

Łódź, 15 maja 2026 r.

Rada Miejska w Parzęczewie

Zawiadomienie o wszczęciu postępowania

Na podstawie art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 i 1436 oraz z 2026 r. poz. 252) w związku z art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691)

zawiadamiam,

że wszczęte zostało z urzędu postępowanie określone w rozdziale 10 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym w celu kontroli legalności uchwały Nr XXVII/237/26 Rady Miejskiej w Parzęczewie z dnia 28 kwietnia 2026 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, w tym usługi sąsiedzkie, oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, a także szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat za te usługi, trybu ich pobierania oraz określenia wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich i sposobu ich rozliczania, która wpłynęła do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniu 4 maja 2026 r.

Uzasadnienie

Podstawę prawną do podjęcia uchwały przez Radę Miejską w Parzęczewie stanowi art. 50 ust. 6 i ust. 6a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2026 r. poz. 639), zwanej dalej - ustawą. Stosownie do art. 50 ust. 6 ustawy rada określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania. Z kolei art. 50 ust. 6a ustawy stanowi, że w przypadku organizowania przez gminę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich rada gminy w uchwale, o której mowa w ust. 6, określa

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

także szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług.

W § 3 uchwały Rada Miejska w Parzęczewie określiła „zakres usług”. Organ nadzoru zaznacza, że art. 50 ust. 6a ustawy upoważnia radę do uregulowania zakresu usług w odniesieniu jedynie do usług sąsiedzkich. Tymczasem § 3 uchwały dotyczy zakresu usług gospodarczych, usług pielęgnacyjnych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych. Rada tym samym przekroczyła zakres delegacji ustawowej zawartej w art. 50 ust. 6a ustawy. Organ nadzoru zwraca uwagę, że podejmując akty prawa miejscowego w oparciu o normę ustawową organ stanowiący musi ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu. Odstąpienie od tej zasady narusza związek formalny i materialny między tym aktem a ustawą. Podkreślić należy, że za niezgodne z normą upoważniającą, należy uznać wszelkie odstępstwa w akcie prawa miejscowego od granic upoważnienia ustawowego. Rada gminy nie ma zatem prawa do stanowienia aktów prawa miejscowego regulujących zagadnienia inne niż wymienione w przepisie upoważniającym, ani też podejmowania regulacji w inny sposób niż wskazany przez ustawodawcę, gdyż oznaczałoby to wykroczenie poza zakres delegacji ustawowej. Odnieść to należy zarówno do zakresu spraw, które mają być objęte aktem wydanym na podstawie normy upoważniającej, ale także do kwestii związanych z zakazem obejmowania, zastępowania czy też zmieniania nim materii ustawowej i zamieszczania w nim przepisów sprzecznych z ustawą (wyrok WSA w Łodzi z dnia 16 lipca 2020 r., sygn. akt III SA/Łd 75/20).

W § 5 ust. 3 uchwały Rada Miejska w Parzęczewie postanowiła, że „Świadczenie usług odbywa się na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego, innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego, lub z urzędu, za zgodą osoby wymagającej pomocy.”. Zaznaczyć należy, iż zgodnie z art. 102 ustawy, świadczenia z pomocy społecznej są udzielane na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego (ust. 1). Pomoc społeczna może być udzielana z urzędu (ust. 2). Zauważyć zatem należy, że rada dopuściła się modyfikacji regulacji ustawowej, bowiem uregulowała możliwość złożenia ww. wniosków w sposób odmienny niż to wynika z art. 102 ustawy. Ponadto wprowadzenie takich zapisów stanowi przekroczenie delegacji ustawowej, bowiem nie dotyczy materii, która została przekazana do uregulowania organowi stanowiącemu gminy przez ustawodawcę w art. 50 ust. 6 i 6a ustawy.

W § 5 ust. 5 uchwały Rada Miejska w Parzęczewie postanowiła, że „Udokumentowaniem sytuacji zdrowotnej jest zaświadczenie lekarza pierwszego kontaktu o konieczności wsparcia w formie usług opiekuńczych, w tym usług sąsiedzkich lub zaświadczenie lekarza specjalisty o konieczności wsparcia w formie specjalistycznych usług opiekuńczych zawierające także okres, w którym wymagana będzie pomoc oraz rodzaj schorzeń.”. W ocenie organu nadzoru § 5 ust. 5 uchwały przekracza zakres delegacji ustawowej zawartej w art. 50 ust. 6 i 6a ustawy. Rada nie została upoważniona do określenia w jaki sposób należy udokumentować sytuację zdrowotną. Ustawodawca bowiem przewidział sposób przeprowadzania wywiadu rodzinnego wskazując m.in. w art. 107 ust. 5b ustawy dokumenty na podstawie których ustala się sytuację osobistą, a zatem także

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

zdrowotną osoby ubiegającej się o skorzystanie ze świadczeń z pomocy społecznej. Zaznaczyć dodatkowo należy, że Rada Miejska w Parzęczewie zmodyfikowała przewidziany przez ustawodawcę zakres dokumentacji przewidzianej do dokonania oceny sytuacji zdrowotnej. W orzecznictwie sądowo-sądowo-sądowo-administracyjnym powszechnie przyjmuje się, że niedopuszczalne jest dokonywanie modyfikacji unormowań zawartych w innych aktach normatywnych (por. np. wyrok NSA z dnia 16 czerwca 1992 r., sygn. akt II SA 99/92, ONSA 1993, nr 2, poz. 44; wyrok NSA z dnia 14 października 1999 r., sygn. akt II SA/Wr 1179/98).

Treść § 5 ust. 6 stanowi przekroczenie delegacji ustawowej, gdyż odnosi się do wszystkich rodzajów usług a nie tylko sąsiedzkich. Tymczasem zgodnie z art. 50 ust. 6a ustawy rada ma kompetencję do określenia wymiaru usług jedynie w odniesieniu do usług sąsiedzkich. Należy ponadto zauważyć, że usługi sąsiedzkie, jako szczególna forma usług opiekuńczych świadczona przez osoby z najbliższego otoczenia osoby wymagającej wsparcia, zostały wprowadzone przez ustawodawcę w celu zwiększenia elastyczności, dostępności i lepszego dostosowania pomocy do codziennych potrzeb świadczeniobiorcy. Ponieważ zgodnie z art. 50 ust. 1a ustawy usługi opiekuńcze mogą być realizowane w formie usług sąsiedzkich, to przyjęcie sztywnego ograniczenia ich świadczenia wyłącznie do dni roboczych pozostaje sprzeczne z istotą tego rozwiązania, gdyż zamiast zwiększać dostępność wsparcia, prowadzi do jego formalnego zawężenia, także w sytuacjach, gdy pomoc może być naturalnie i organizacyjnie realizowana przez osoby z bliskiego środowiska również w weekendy lub dni świąteczne. Treść § 5 ust. 6 uchwały przekracza zatem zakres delegacji zawartej w art. 50 ust. 6a ustawy.

W § 5 ust. 7 uchwały Rada Miejska w Parzęczewie uregulowała warunki, które muszą spełniać osoby świadczące usługi sąsiedzkie. Wymieniony przepis uchwały przekracza zakres delegacji wynikający z art. 50 ust. 6a ustawy. Rada nie została upoważniona do uregulowania w uchwale ww. materii.

Treść § 5 ust. 8 uchwały reguluje sposób rozliczania usług, w tym usług sąsiedzkich. Wskazany w wymienionym przepisie uchwały sposób rozliczania usług dotyczy szeroko rozumianych usług, w tym m.in. usług sąsiedzkich. Tymczasem art. 50 ust. 6a ustawy upoważnia radę do uregulowania ww. materii w odniesieniu jedynie do usług sąsiedzkich. Treść uchwały przekracza zatem zakres delegacji ustawowej wynikającej z art. 50 ust. 6a ustawy.

Treść § 6 ust. 1 i 2 uchwały dotyczy szczegółowych warunków odpłatności w odniesieniu do usług opiekuńczych i sąsiedzkich. Tymczasem stosownie do treści art. 50 ust. 6 ustawy szczegółowe warunki odpłatności powinny zostać uregulowane również w odniesieniu do specjalistycznych usług opiekuńczych, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Ponadto w tabeli zawartej w § 6 ust. 2 uchwały, brak jest ciągłości w procentowych przedziałach dochodu. Zakresy powinny być jednoznaczne, tymczasem na podstawie tabeli nie jest możliwym określenie wysokości odpłatności za usługi dla osoby, której dochód wynosi np. 150,5 %. Rada nie wypełniła zatem prawidłowo delegacji ustawowej wynikającej z art. 50 ust. 6 i 6a ustawy.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁÓDZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

W § 7 uchwały Rada Miejska w Parzęczewie określiła łącznie przesłanki częściowego i całkowitego zwolnienia z odpłatności za świadczone usługi. Organ nadzoru zaznacza, że rada powinna uregulować w sposób odrębny przesłanki uzasadniające całkowite zwolnienie z opłat oraz odrębne przesłanki uzasadniające częściowe zwolnienie z tych opłat, tak aby rozpoznając wniosek o zwolnienie można było ocenić, czy po stronie osoby uprawnionej do korzystania z tych usług zachodzą okoliczności uzasadniające zastosowanie zwolnienia i w jakim zakresie. Organ prowadzący postępowanie w sprawie zwolnienia z odpłatności za ww. usługi związany jest przepisami przedmiotowej uchwały, zatem w wydanej przez siebie decyzji powinien powołać się na spełnienie przez osobę otrzymującą usługi opiekuńcze konkretnej przesłanki wskazanej przez radę w uchwale (wyrok WSA w Olsztynie z dnia 12 lutego 2019 r., sygn. akt II SA/Ol 8/19). Treść § 7 uchwały nie pozwala na jednoznaczne stwierdzenie, jakie są warunki częściowego, a jakie całkowitego zwolnienia od opłat, co konsekwencji może prowadzić do uznaniowego zastosowania ww. przepisu.

Wobec powyższego, w terminie 7 dni od doręczenia niniejszego zawiadomienia, proszę o złożenie wyjaśnień w przedmiotowej sprawie. Wyjaśnienia należy przesłać do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi na adres e - Doręczeń: AE:PL-15739-54094-JUCFW-24.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Justyna Szymańska-Chłodzińska

Dyrektor Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli

Do wiadomości:

Burmistrz Miasta i Gminy Parzęczew

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.